

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Krisestab HOD
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.: Covid-19 oppdrag 494
Vår ref.: 21/20258-14
Saksbehandler: Andreas skulberg
Dato: 26.06.2021

Justert svar på covid-19 tilleggsoppdrag fra HOD 494 del A – Vurdere lettelser i arrangementer hvor det brukes koronasertifikat

Vedlagt finnes justert svar på dette oppdraget.

Det er oppsummeringen som er justert for å gjøre den tydeligere.

Oppsummering

- HelseDirektoratet slutter seg til FHIs risikovurdering.
- HelseDirektoratet vurderer at det kan være mulig å innføre noen lettelser for offentlige arrangementer hvor det brukes koronasertifikat, gitt bruk av kohorter. Som FHI anbefaler vi også å opprettholde kohortinndeling slik som på trinn 3, samt krav om at alle skal kunne holde avstand.
- HelseDirektoratet er enig med FHI i at oppheving av innslippsstopp ved arrangementer gir liten økt risiko for smitte, og at dette derfor kan oppheves.
- Både direktoratet og FHI mener fremdeles at det er forsvarlig at de som er beskyttet ikke trenger å holde avstand til personer i samme følge, med mindre disse er ubeskyttet og i risikogruppe (tilsvarer anbefalingen i privatlivet).
- HelseDirektoratet er enig med FHI i at krav om bordservering på arrangementer med koronasertifikat ikke oppheves, da dette vil medføre økt smitterisiko.

Svaret på oppdraget er utarbeidet på grunnlag av faglig innspill fra Folkehelseinstituttet (FHI). Innspillet fra FHI finnes også som eget vedlegg.

Vennlig hilsen

Johan Georg Røstad Torgersen e.f.
direktør

Jon Hilmar Iversen
konsulent

HelseDirektoratet

Avdeling kommunale helse- og omsorgstjenester

Jon Hilmar Iversen

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Dokumentet er godkjent elektronisk

Kopi:
FOLKEHELSEINSTITUTTET, Utbrudd @fhi.no

Svar på covid-19 tilleggsoppdrag fra HOD 494 del A – Vurdere lettelser i arrangementer hvor det brukes koronasertifikat

Oppsummering

- HelseDirektoratet slutter seg til FHIs risikovurdering.
- HelseDirektoratet vurderer at det kan være mulig å innføre noen lettelser for offentlige arrangementer hvor det brukes koronasertifikat, gitt bruk av kohorter. Som FHI anbefaler vi også å opprettholde kohortinndeling slik som på trinn 3, samt krav om at alle skal kunne holde avstand.
- HelseDirektoratet er enig med FHI i at oppheving av innslippsstopp ved arrangementer gir liten økt risiko for smitte, og at dette derfor kan oppheves.
- Både direktoratet og FHI mener fremdeles at det er forsvarlig at de som er beskyttet ikke trenger å holde avstand til personer i samme følge, med mindre disse er ubeskyttet og i risikogruppe (tilsvarer anbefalingen i privatlivet).
- HelseDirektoratet er enig med FHI i at krav om bordservering på arrangementer med koronasertifikat ikke oppheves, da dette vil medføre økt smitterisiko.

Svaret på oppdraget er utarbeidet på grunnlag av faglig innspill fra Folkehelseinstituttet (FHI). Innspillet fra FHI finnes også som eget vedlegg.

Oppdraget fra Helse- og omsorgsdepartementet

Tilleggsoppdrag til oppdrag 494 del A - Vurdere lettelser i arrangementer hvor det brukes koronasertifikat

Vi viser til svar på oppdrag 494 del A.

Gitt at regjeringens skisserte endringer i gjenåpningsplanens trinn 4 ikke gjennomføres i juli måned, ber vi om en vurdering av om det 8. juli vil være mulig å innføre noen lettelser for offentlige arrangementer hvor det brukes koronasertifikat, inkludert en vurdering av:

- Noe større antallsbegrensninger, gitt bruk av kohorter
- Oppheving av krav til bordservering
- Oppheving av innslippsstopp kl. 24:00

Kontaktperson i HOD for oppdraget er Vegard Pettersen, vegard.pettersen@hod.dep.no

Frist: Fredag 25. juni 2021 kl. 16:00

Bakgrunn

I Helse- og omsorgsdepartementets høringsnotat om "Midlertidige endringer i smittevernloven (koronasertifikat) står det:

"Departementet vurderer det som rimelig, og ikke urettferdig, at vaksinerte og personer som har gjennomgått koronasykdom får lettelser. Vaksine er gitt til dem med størst risiko for alvorlig sykdom og død, og ulikhetene i vaksinasjonsgrad er således gjort med det formål å gjøre denne risikoen lavest mulig. En

vurdering om lettelse for vaksinerte må uansett ta utgangspunkt i det rent smittevern faglige og forholdsmessigheten ved tiltakene. Å kategorisere konsekvensen av dette som urettferdighet, vil etter departementets vurdering være feil. På sikt vil også den økte vaksinasjonsdekningen gi økt lettelse også for uvaksinerte, da smittetrykket vil reduseres. "

<https://www.regjeringen.no/contentassets/5d47b866228b4859b1a74c4648ca6bce/horingsnotat-lov-om-koronasertifikat-5-mai-2021.pdf>

Helsedirektoratet deler departementets vurdering og legger dette til grunn for besvarelsen.

Krav om koronasertifikat reduserer risiko for smitte på arrangementer. Ved krav om koronasertifikat vil personer som regnes som beskyttet få tilgang på arrangement, i tillegg til de som har tatt en negativ covid-19 test siste 24 timer. Definisjonen av beskyttet omfatter:

- Personer som er fullvaksinert
- Personer som har fått første dose vaksine, og det har gått tre uker siden vaksinerings
- Personer som har gjennomgått covid-19 siste 6 måneder

Helsedirektoratet vurderer at det ville vært forsvarlig å utvide antallsbegrensninger gitt bruk av kohorter, oppheve krav til bordservering og innslipsstopp klokken 24, for fullvaksinerte og personer som har gjennomgått covid-19.

Problemstillingen ligger i at koronasertifikatet for innenlands bruk sidestiller vaksinasjon med en dose etter tre uker, gjennomgått sykdom og negativ test. Fordi sertifikatet ikke skiller mellom fullvaksinerte, personer som kun har fått en dose, og personer som har gjennomgått covid-19-infeksjon, vil det være økt risiko for smittespredning og sykdom dersom koronasertifikatet tas i bruk for alle de nevnte gruppene. Dette gjelder nå særlig fordi deltavarianten forventes å bli dominerende i løpet av sommeren.

Det er knyttet høyere risiko til at de som er vaksinert med bare en dose kan bli smittet med denne varianten. Personer med negativt testsvar på hurtigtest samme dag har også en høyere risiko for å være smittet enn de som er fullvaksinert eller har gjennomgått infeksjon med Covid-19. Det

Andre relevante oppdrag

Vi viser til besvarelse på oppdrag 494 del A tidligere i dag og oppdrag 474.

Faglig underlag fra Folkehelseinstituttet

FHIs innspill er vedlagt i sin helhet.

Helsedirektoratets vurdering

Helsedirektoratet vurderer at de som har gjennomgått infeksjon med Covid-19 og de som er fullvaksinert har god beskyttelse både mot smitte og å bli alvorlig syk også mot deltavarianten. Dersom de selv blir smittet, har de trolig redusert smittsomhet i forhold til andre som ikke er vaksinert eller har gjennomgått infeksjon. De som har et negativt testsvar siste døgn, uavhengig av metode så lenge testen er tatt på riktig måte, har liten sannsynlighet for å være smitteførende. Koronasertifikatet skiller ikke på de som er fullvaksinert eller har gjennomgått covid-infeksjon og de som bare har fått en dose eller er testet negativt. Vi må derfor forholde oss til dette for praktiske formål.

Helsedirektoratets konklusjon/ anbefaling

Helsedirektoratet vurderer at det er forsvarlig å utvide antallsbegrensninger på arrangementer gitt bruk av kohorter. Som FHI anbefaler vi også å opprettholde kohortinndeling slik som på trinn 3, samt krav om at alle skal kunne holde avstand. Både direktoratet og FHI mener fremdeles at det er forsvarlig at de som er beskyttet ikke trenger å holde

avstand til personer i samme følge, med mindre disse er ubeskyttet og i risikogruppe (tilsvarer anbefalingen i privatlivet).

FHI skriver at mange utbrudd de siste ukene har forbindelse til utesteder og skjenking av alkohol. Oppheving av krav om bordservering på arrangementer med koronasertifikat vil føre til mer mingling, flere kontaktpunkter og dermed økt smitterisiko.

Direktoratet er enig med FHI om at oppheving av innslippsstopp på arrangementer med koronasertifikat trolig vil medføre kun begrenset smitterisiko.

Hvis regjeringen ønsker å åpne noe mer 8. juli, anser vi i likhet med FHI at det vil medføre minst risiko å øke antallsbegrensningen for arrangementer med koronasertifikat og med faste tilviste plasser, siden slike arrangementer har lavere risiko enn de uten faste plasser.

Forslag til antallsbegrensning for arrangementer med koronasertifikat og testkrav etter § 13 e

Innendørs, med adgangstest og koronasertifikat; 50 % kapasitet opp til maks 1500 personer uten faste tilviste sitteplasser, men 50 % kapasitet opp til maks 3 000 personer hvis alle i publikum sitter i faste tilviste plasser. Utendørs, med adgangstest og koronasertifikat; 50 % kapasitet opp til maks 3000 personer uten faste, tilviste sitteplasser, men 50 % kapasitet opp til maks 7000 personer hvis alle i publikum sitter i faste, tilviste plasser.

Helsedirektoratet foreslår at man ikke går bort fra kohorter ved innføring av endring av antallsbegrensningen på nåværende tidspunkt. FHI foreslår kohorter på inntil 500 personer, dette er Helsedirektoratet enig i. Bakgrunnen for dette er at man ved å gå bort fra kohorter vil gjøre smittesporing praktisk umulig. Det er viktig at kommunene har mulighet til effektivt å bruke alle elementene av TISK inkludert smittesporing og karantene for å slå ned utbrudd helt fram til vi har befolkningsimmunitet. Å videreføre reglene om kohorter fra trinn 3 vil ikke vesentlig redusere antallet som kan delta ved arrangementer, men gjøre det mulig å drive smittesporing når det er behov for det.

Helsedirektoratet foreslår at antallsbegrensning for arrangementer med koronasertifikat og testkrav i § 13e tredje ledd bokstav a-d, endres i tråd med forslag til antallsbegrensning som beskrevet over.

FHI mener at det er forsvarlig at de som er beskyttet ikke trenger å holde avstand til personer i samme følge, med mindre disse er ubeskyttet og i risikogruppe. Dette er Helsedirektoratet enig i og foreslår nytt §13e fjerde ledd som gir unntak fra kravet i § 13c første ledd.

FHI skriver at en oppheving av krav om bordservering på arrangementer med koronasertifikat vil føre til mer mingling, flere kontaktpunkter og dermed økt smitterisiko. Ved alkoholinntak er det vanskeligere å følge smittevernradene og antallet nærkontakter kan øke betydelig. Helsedirektoratet er enig i dette og foreslår ikke at det gjøres unntak fra dette kravet om bordservering.

Det foreslås at kravet om innslippsstopp kl. 24.00. oppheves for arrangementer med koronasertifikat og testkrav. FHI er enig i dette med den begrunnelse at bestemmelsen trolig har størst virkning på utesteder, mens det på arrangementer med koronasertifikat vil være et begrenset antall som vil inn etter kl. 24. De legger videre til grunn at det er registrering av alle deltakere på arrangementer og dermed lettere å smittesporte.

Helsedirektoratet foreslår et nytt §13e femte ledd som gir unntak fra kravet om innslippsstopp kl. 24.00 i § 13b tredje ledd.

Forslag til forskriftsendringer

§ 13e. Arrangementer med koronasertifikat og testkrav

Ved arrangement som omfattes av § 13 første ledd bokstavene a til d, hvor antall deltakere vil overstige det maksimale antall tillatte personer etter § 13a, kan arrangøren bare gi følgende personer adgang:

- a. de som kan fremvise koronasertifikat som oppført i vedlegg D med dokumentasjon på at de er beskyttet eller siste 24 timer har testet negativt for SARS-CoV-2.
- b. de som tester negativt for SARS-CoV-2 på stedet.
- c. personer omfattet av § 13a tredje ledd.

Ved arrangement omfattet av første ledd gjelder forskriften § 13 til § 13d med endringer og tillegg i påfølgende ledd.

Det skal ikke være flere personer samtidig fysisk til stede på arrangementet enn:

- a. ~~1500~~ ~~1000~~ personer og maksimalt 50 prosent kapasitet på innendørs arrangement., hvor deltakerne er delt inn i grupper på inntil 500 personer.
- b. ~~3000~~ ~~2500~~ personer og maksimalt ~~50~~ prosent kapasitet på innendørs arrangement, hvor alle i publikum sitter på faste tilviste plasser og er delt inn i grupper på inntil 500 personer.
- c. ~~3000~~ ~~2000~~ personer og maksimalt ~~50~~ prosent kapasitet på utendørs arrangement, hvor deltakerne er delt inn i grupper på inntil 500 personer.
- d. ~~7000~~ ~~5000~~ personer og maksimalt ~~50~~ prosent kapasitet hvor alle i publikum sitter på faste tilviste plasser og er delt inn i grupper på inntil 500 personer.

Avstandskravet etter § 13c første ledd gjelder ikke for beskyttede personer i samme følge, med mindre noen er ubeskyttet og i risikogruppe.

Kravet i § 13b tredje ledd innslippsstopp kl. 24.00 gjelder ikke for arrangementer omfattet av første ledd.

Arrangøren skal inngå avtale med en eller flere tilbydere om å tilby test for SARS-CoV-2 for inkludering i koronasertifikat for personer som ønsker å delta på arrangementet. Avtalen skal sikre at det er tilgjengelig testkapasitet for forventet antall deltakere.

De som kan få adgang til arrangementet etter første ledd bokstav a, skal ved inngangen fremvise koronasertifikat som oppført i vedlegg D til personer som har som oppgave å kontrollere sertifikatene. Arrangøren kan ikke kreve fremvisning av slikt koronasertifikat av personer omfattet av § 13a tredje ledd.

Arrangøren skal informere de som skal være til stede på arrangementet om:

- a. at personer som ikke har gyldig koronasertifikat eller negativt testresultat ikke vil ha adgang
- b. at test tilbys på stedet for arrangementet og vilkårene for dette
- c. hvor personer kan tilbys test og at test som ikke tas på stedet skal være tatt i løpet av de siste 24 timer før arrangementet.

Vedlegg

FHIs faglige innspill finnes vedlagt.

Tilleggsoppdrag til oppdrag 494 del A - Vurdere lettelser i arrangementer hvor det brukes koronasertifikat

Vi viser til svar på oppdrag 494 del A.

Gitt at regjeringens skisserte endringer i gjenåpningsplanens trinn 4 ikke gjennomføres i juli måned, ber vi om en vurdering av om det 8. juli vil være mulig å innføre noen lettelser for offentlige arrangementer hvor det brukes koronasertifikat, inkludert en vurdering av:

- Noe større antallsbegrensninger, gitt bruk av kohorter
- Oppheving av krav til bordservering
- Oppheving av innslippstopp kl. 24:00

Kontaktperson i HOD for oppdraget er Vegard Pettersen, vegard.pettersen@hod.dep.no

Frist: Fredag 25. juni 2021 kl. 16:00

Folkehelseinstituttets vurdering

Arrangementer medfører risiko for massesmittehendelser, og det er derfor grunn til å være spesielt varsom med lettelser nettopp mht arrangementer. Smittorisiko er høyere innendørs enn utendørs, og høyere der deltakerne kan bevege seg fritt sammenlignet med arrangement der man sitter på faste plasser. Smitte på arrangementer kan også medføre en stor belastning på TISK-kapasiteten i kommunen.

Krav om koronasertifikat reduserer risiko for smitte på arrangement. Ved krav om koronasertifikat vil personer som regnes som beskyttet få tilgang på arrangement, i tillegg til de som har tatt en negativ covid-19 test siste 24 timer. Definisjonen av beskyttet omfatter:

- Personer som er fullvaksinert
- Personer som har fått første dose vaksine, og det har gått tre uker siden vaksinerings
- Personer som har gjennomgått covid-19 siste 6 måneder.

Risikovurderingen som er gjort for arrangementer med koronasertifikat tidligere, var utført med hensyn på de virusvarianter som da sirkulerte (hovedsakelig Alpha-variant). På arrangementer med koronasertifikat vil en andel av de beskyttede være personer som kun har tatt en vaksinedose. Med deltavarianten ser man at de som er vaksinert med kun en dose ser ut til å ha høyere risiko for

sykdom og antagelig for å kunne smitte videre sammenlignet med andre virusvarianter. Dette øker smitterisiko på arrangementer når deltavarianten blir mer dominerende i Norge. Risikovurderingen fra tidligere oppdrag er altså ikke lik nå med økende forekomst av deltavarianten, og det er større risiko for både å bli smittet og for å spre videre smitte.

ECDC skriver i sin nye [risikovurdering om deltavarianten](#) at det er viktig å opprettholde smitteverntiltak over sommeren inntil en større andel av befolkningen er fullvaksinert, og at å lette for mye på tiltakene kan føre til en rask og signifikant økning av tilfeller, innleggelses og dødsfall.

I begynnelsen av juli vil det fortsatt være mange som ikke har fått tilbud om første vaksinedose, og en stor andel har kun fått én dose. Ved å åpne for større arrangementer, øker risiko for smittehendelser på arrangementet. Dette kan medføre økt smittespredning lokalt og stort press på TISK-kapasiteten i kommunen i en periode der kommunene bruker mye ressurser på å vaksinere. På grunn av økt mobilitet og reiseaktivitet i sommer, vil også risiko for smittespredning mellom ulike geografiske områder øke. Ved store arrangementer, innebærer også transport til og fra selve arrangementet en risiko.

Hvis regjeringen ønsker å åpne noe mer 8. juli, anser vi at det vil medføre minst risiko å øke antallsbegrensningen for arrangementer med koronasertifikat og med faste tilviste plasser, siden slike arrangementer har lavere risiko enn de uten faste plasser. Vi anbefaler også å opprettholde kohortinndeling slik som på trinn 3, samt krav om at alle skal kunne holde avstand. FHI mener fremdeles at det er forsvarlig at de som er beskyttet ikke trenger å holde avstand til personer i samme følge, med mindre disse er ubeskyttet og i risikogruppe (tilsvarer anbefalingen i privatlivet).

Alternativ A: Beholde antallsbegrensninger slik som for trinn 3. (markert grønn i tabellen nedenfor).

Alternativ B: Åpne for å utvide noe, et forslag er skissert i tabellen under (markert gul), med inndeling i kohorter på inntil 500.

Arrangement	Utendørs		Innendørs	
	Uten faste plasser	Med faste, tilviste plasser	Uten faste plasser	Med faste, tilviste plasser
Trinn 3				
Uten adgangstest/ koronasertifikat	4x200	4x500	2 x 200	2 x 500
Med adgangstest/ koronasertifikat	50 % kapasitet, men maks 2000.	50 % kapasitet, men maks 5000.	50 % kapasitet, men maks 1000.	50 % kapasitet, men maks 2500.
(Alternativ A – beholde dagens bestemmelser)	Bør være delt i kohorter på inntil 500	Bør være delt i kohorter på inntil 500	Bør være delt i kohorter på inntil 500	Bør være delt i kohorter på inntil 500

Med adgangstest/ koronasertifikat (Alternativ B -økt antall med kohorter)	50 % kapasitet, men maks 3000. Bør være delt i kohorter på inntil 500	50 % kapasitet, men maks 7 000 Bør være delt i kohorter på inntil 500	50 % kapasitet, men maks 1500. Bør være delt i kohorter på inntil 500	50 % kapasitet, men maks 3000 Bør være delt i kohorter på inntil 500
Trinn 4				
Uten adgangstest/ koronasertifikat	1500	5000	750	2500
Med adgangstest/ koronasertifikat	75 % kapasitet, men maks 5000	75 % kapasitet, men maks 10 000	75 % kapasitet, men maks 2500	75 % kapasitet, men maks 5000

Dersom det åpnes for større arrangementer må gjennomførbarheten vurderes, bl.a. mht testkapasiteten i kommunene.

Det etterspørres videre vurdering av oppheving av krav til bordservering og oppheving av innslippsstopp kl. 24:00 på offentlige arrangementer der det brukes koronasertifikat.

Erfaring fra de siste ukene der det har vært åpnet for mer alkoholservering er at mange utbrudd har forbindelse til utesteder.

Oppheving av krav om bordservering på arrangementer med koronasertifikat vil føre til mer mingling, flere kontaktpunkter og dermed økt smitterisiko. Ved alkoholinntak er det vanskeligere å følge smittevernrådene og antallet nærkontakter kan øke betydelig.

Innslippsstopp kl. 24 kan forhindre at folk forflytter seg mellom ulike steder/arrangementer på et tidspunkt der mange er betydelig mer påvirket av alkohol enn tidligere på kvelden. Dette er antagelig først og fremst en utfordring for utesteder, mens for arrangementer med koronasertifikat vil det nok være et begrenset antall som vil inn etter kl. 24. Dessuten legger vi til grunn at det er registrering av alle deltakere på slike arrangementer, og dermed lettere å smittespore. Oppheving av innslippsstopp på arrangementer med koronasertifikat vil dermed antagelig medføre begrenset smitterisiko.

Merknad

FHI ber om at vurderingen i sin helhet, inklusiv grafisk utforming, legges ved i det endelige svaret til HOD.